

SE VERDEN FRA BORGERENS PERSPEKTIV

Styrket faglighed, færre voldsomme episoder – og større trivsel. **De foreløbige erfaringer af arbejdet med metoden LA2u** viser positive resultater

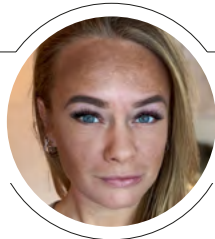

FOTO: PRIVAT

#socialpædagog

Jeg hedder Karina Brogaard, jeg er 35 år og arbejder i Kirkens Korshærs varmemstue i Silkeborg, hvor målgruppen er udsatte voksne med problematikker som hjemløshed og stof- og alkoholmisbrug. I mit arbejde minder jeg ofte mig selv om, **at jeg ikke skal fikse borgernes problemer.**

Mit fokus er på nærvær – det er starten på alle relationer. Jeg arbejder meget efter den narrative tilgang og eksternalisering. Og mit udgangspunkt er, at alle vores brugere **har en ph.d. i deres egen historie**, og at de kender deres egne behov bedst. Derfor møder jeg dem altid lige der, hvor de er.

Man behøver ikke være religiøs for at arbejde i Kirkens Korshær, men arbejdet bygger på kristne værdier, og vi tror på, at alle mennesker er fuldstændig unikke og uendeligt værdifulde. Det lyder meget fint og fluffy, men vi **gør rigtig meget ud af at bruge det helt konkret og lavpraktisk** i vores arbejde. ✕

Kolofon

Udgives af Socialpædagogerne, Brolæggerstræde 9, 1211 København K. Tlf. 7248 6000. sl.dk /// **Ansvarshavende** Forbundsformand Benny Andersen /// **Redaktion** Marie Dissing Sandahl (chefredaktør), mds@sl.dk, Tina Løvbom Petersen (redigerende), tln@sl.dk, Malene Dreyer, mad@sl.dk, Lea Holtze, hol@sl.dk, Frederikke Halling Hastrup, frh@sl.dk, Rikke Rhein-Knudsen, rrk@sl.dk, Liselotte Steen Seider (webmaster), lss@sl.dk, Signe Jacobsen, sj@sl.dk /// **Kontakt redaktionen** på nyhedsrum@sl.dk /// **Layout** René Hart /// **Korrektur** Tjerry Korrektur /// **Produktion** KLS PurePrint A/S /// **Læserbreve** Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. Vi opfordrer til, at indlæg højst fylder 2.000 anslag, og redaktionen forbeholder sig ret til at forkorte. Læserbreve med injurierende indhold afvises. Indlæg sendes til nyhedsrum@sl.dk /// **Annoncer** Se annonceinformation på socialpædagogen.sl.dk /// **Oplag** 45.000 i perioden 01.07.17-30.06.18 /// **Redaktionen** af 2/2024 er afsluttet 28.02.2024. Næste nummer udkommer i uge 21, 2024 /// **Forsideillustration** Solveig Agerbak /// 81. årgang /// ISSN 0105-5399

Magasinet er 100% fri for skadelige/hormonforstyrrende kemikalier og er certificeret efter verdens strengeste miljøcertificering.

Vi tager ansvar for indholdet og er tilmeldt

Danske Medier OPLAGSKONTROL

30

Når vi lykkes med flere borgere, og når vi deler det med vores kolleger gennem et fagligt sprog, får vi en positiv trivselsspiral.

— Trine Uhrskov, psykolog Sopra Konsulenterne

PORTRÆT

FOTO: JEPPE CARLSEN

10

Fem skridt væk fra forråelsen
Blandt socialpædagoger er forråelsesrisikoen ikke et tabu. Og fordi vi nu kan tale om problemet, kan vi for alvor begynde at finde løsninger. Sådan lyder budskabet fra psykolog Dorte Birkmose, som introducerer fem skridt væk fra forråelse

TEMA

22

Nysgerrige på borgerens perspektiv
Styrket faglighed, øget fokus på borgernes perspektiv og trivsel – og et bedre arbejdsmiljø. Den socialpædagogiske metode LA2u er blevet afprøvet på otte bosteder, og resultaterne er positive. – Metoden skaber rum til, at medarbejderne kan bruge deres socialpædagogiske faglighed i det relationelle samspil med borgerne, siger ekspert

ILLUSTRATION: SOLVEIG AGERBAK

Bliv klogere på metoden LA2u

Med konferencen 'Tilknytningsteori i arbejdet med mennesker med kognitive og kommunikative handicap' kan du bl.a. dykke ned i metoden LA2u i et oplæg af sociolog Marie Louise Stochholm. Socialpædagogerne står bag konferencen, der afholdes 10. juni.

Læs mere og tilmeld dig på mit.sl/arrangementer

FOTOREPORTAGE

34

Singlefest i Sønderborg
Nogle håber at finde kærligheden eller et venskab – andre nyder bare dansen og fællesskabet. Kom med til singlefest på dansebaren Penny Lane i Sønderborg, hvor borgere med kognitive udfordringer mødes til singlefest – organiseret af socialpædagoger

FOTO: SØREN KJELDGAARD

4

OK24: Se de vigtigste resultater

Store lønstigninger, bedre pension og forøget tillæg for at arbejde på skæve tider er blandt resultaterne i OK24-forhandlingerne

9

Grundbog: Børn og unge med udviklingshandicap

Første samlede tværfaglige udgivelse om børn og unge med udviklingshandicap

20

Sofa

Da Beth kom ud af sit misbrug, opdagede hun, at Mie var der for at hjælpe hende

32

Guide

Fire trin: Sådan forbereder du dig selv og borgeren til et sundhedstjek

42

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

Springet

Anne-Mette har fundet jobbet, hvor hun kan være socialpædagog trods stærkt nedsat syn

FOTO: SCANPIX

STORE LØNSTIGNINGER PÅ VEJ

Fornyelsen af overenskomsterne på det offentlige område har været i gang siden slutningen af januar – og ved redaktionens afslutning er der landet flere resultater for ansatte i stat, kommuner og regioner.

OK24-aftalen for ansatte i staten:

Lønstigning på 6,3 pct. over de næste to år. Allerede pr. 1. april stiger lønnen med 5,9 pct. Bedre mulighed for opsparing af frihed, mere fleksibilitet i anvendelsen af pension og en forhøjelse af feriegodtgørelsen.

OK24-aftalen for ansatte i kommuner:

En økonomisk ramme på i alt 8,8 pct. over to år, og allerede 1. april 2024 stiger lønnen 4 pct. Oveni kommer 6,3 pct. lønstigning fra trepartsaftalen. Øget feriegodtgørelse, og en opsparingskonto med mulighed for opsparing af frihed.

OK24-aftalen for ansatte i regionerne:

En økonomisk ramme på i alt 8,8 pct. over to år, og allerede 1. april 2024 stiger lønnen 4 pct. Oveni kommer 6,3 pct. lønstigning fra trepartsaftalen. Fokus på arbejdsmiljø og natarbejde, øget feriegodtgørelse og opsparingskonto med mulighed for opsparing af frihed.

Døgnoverenskomsten og flere andre aftaler:

Der er også opnået resultater i Socialpædagogernes egne overenskomster og ikke mindst i form af nye arbejdstidsaftaler.

Find de resultater, der omfatter dig og dit arbejdsliv, på sl.dk/24. Her kan du også se, hvornår og hvordan du skal stemme om OK24. X

Det er positivt at se, at social-psykiatrien ser ud til at blive prioriteret med et massivt økonomisk løft. Udviklingen går nemlig den gale vej – der bliver færre med en relevant uddannelse som socialpædagog og flere uden en. Borgere på bosteder med højere andel af socialpædagoger har 67 pct. færre indlæggelser i psykiatrien.

Hvis uheldet er ude ...

Det skal være trygt at gå på arbejde som socialpædagog, og derfor er det så vigtigt med fokus på det forebyggende arbejdsmiljøarbejde. Men hvis du kommer til skade på arbejdet, står Socialpædagogernes arbejdsskadeteam klar til at hjælpe dig. Alene i 2022 har din fagforening hjulpet medlemmerne til at få erstatning for arbejds-skader på mere end 218 mio. kr. X

Læs alt om arbejdsskader på sl.dk/faa-svar/arbejdsskade

— **Verne Pedersen**, næstformand Socialpædagogerne, på Facebook efter et møde i regeringens nedsatte psykiatriråd.

PODCAST

300.000 lyttere

Socialpædagogernes faglige podcast har nu rundet 300.000 lyttere. I alt er der foreløbig udgivet mere end 55 forskellige podcast målrettet socialpædagoger. De seneste tre handler om at arbejde med livshistorier, om spædbarnsterapi som metode til at løsne op for traumer, som er opstået i den tidlige start på livet – og om spiseforstyrrelser. X

Du finder alle vores podcast på sl.dk/podcast

Få mere ud af den høje rente på pka.dk/sparop

Få 8 % i rente på al opsparing

I 2024 får du 8 % i rente på din pensionsopsparing hos PKA. Det er den højeste rente siden 2007. Hvis du vil have mest muligt ud af den høje rente, så lav en ekstra indbetaling. Jo tidligere du indbetaler, jo mere får du ud af dine penge.

Se, hvad du får ud af en ekstra indbetaling på pka.dk/sparop

Dine fordele i PKA

- ✓ 8 % i rente i 2024 på al opsparing
- ✓ Lave omkostninger – det giver dig mere i pension
- ✓ Mulighed for fradrag, så du betaler mindre i skat

Sammen giver vi mere tilbage

PLEJEFAMILIER SÆTTER FOKUS PÅ TRAUMER

6. og 7. maj mødes plejefamilier fra hele landet på Hotel Severin til den årlige Landskonference for plejefamilier. I år er temaet 'Traumer og relationsarbejde'. Deltagerne vil bl.a. møde psykolog Henrik Dybvad Larsen, der deler ud af sin store viden om fosteret og fødsels psykologi samt psykolog Anne Kaplan, der diskuterer svære spørgsmål som: Skal vi tale om den traumatiserende hændelse med barnet eller den unge? Terapeut og plejeforælder Martin Nevers sætter fokus på, hvordan man kan tale om traumer – og Thomas de Oliveira, der er tidligere plejebarn, fortæller om sin egen opvækst med massivt omsorgssvigt. x

Du kan stadig nå at tilmelde dig på sl.dk/landskonference

Nyt hold fagpolitiske ambassadører

16 socialpædagoger tog i februar hul på årets Fagpolitisk Uddannelse, hvor de bliver klædt på til at være ambassadører for den socialpædagogiske faglighed. x

Læs om uddannelsen på sl.dk/fpu

2.527.516 kr.

Så meget optjente medlemmerne af Socialpædagogerne i bonus i 2023 ved at handle gennem Forbrugsforeningen. x

Vil du også spare penge? Så meld dig ind på forbrugsforeningen.dk

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

LAD OS STYRKE DEN SOCIALPÆDAGOGISKE RETNING

PÆDAGOGUDDANNELSENS FREMTID skal snart forhandles politisk på Christiansborg. Og det er der i den grad brug for. Der er for få undervisningstimer og alt for lidt undervisning i målgrupper, metoder og tilgange på det socialpædagogiske område.

Samtidig mangler vi uddannede kolleger på de socialpædagogiske arbejdspladser – bl.a. fordi de unge i stigende grad vender pædagoguddannelsen ryggen. At for få søger ind på uddannelsen, samtidig med at den ikke ruster de studerende tilstrækkeligt til det socialpædagogiske arbejde, har store konsekvenser for kvaliteten og arbejdsmiljøet på vores område.

Det er en reform af pædagoguddannelsen nødt til at svare på. Der skal være høje ambitioner for den faglige kvalitet i uddannelsen og et langt mere målrettet indhold. Det fortjener de borgere, vi arbejder med – og det har vi brug for som socialpædagoger, hvis vi skal have faglige miljøer, der er attraktive at uddanne sig til og arbejde på.

Den socialpædagogiske retning på pædagoguddannelsen skal styrkes, bl.a. med flere timer og mere relevant litteratur om de socialpædagogiske målgrupper og metoder, flere undervisere, som kender til området – og bedre sammenhæng mellem undervisning og praktik. Og så skal vi have indført en garanti for, at de pædagogstuderende kan studere den retning, de ønsker sig – fx den socialpædagogiske.

Det vil alt sammen gøre det mere attraktivt for flere at søge ind på uddannelsen, fastholde flere af dem, som i dag falder fra undervejs, og klæde dem bedre på til det arbejdsmarked, der venter, og hvor vi virkelig har brug for dem. En styrket socialpædagogisk retning på pædagoguddannelsen er kort sagt en nødvendighed for vores område og fag. x

Benny Andersen
formand Socialpædagogerne

Gå foråret i møde og forny IBG Systemet med en WallBox

Læs mere på www.ibg.social/wallbox

DOKUMENTAR

NYRUP – SIGNES FAR

Få måneder efter Poul Nyrup Rasmussen blev statsminister, tog hans 24-årige datter, der led af paranoid skizofreni, sit eget liv. I to dokumentarprogrammer på DR fortæller den tidligere statsminister om, hvordan tragedien kastede ham ud i hans livs værste krise – samtidig med at han skulle varetage landets højeste embede. I programmerne søger Poul Nyrup tilbage i historien for at finde ud af, hvad det var for en sygdom, datteren Signe led af, og om han som far kunne have gjort mere for at forhindre katastrofen. X

Se 'Nyrup – Signes far' på **dr.dk**

INSPIRATIONSKATALOG

Netværk der bærer

Dette inspirationskatalog, som er udgivet af SUS – Socialt Udviklingscenter, giver et bud på, hvordan børne- og ungehjøm kan styrke anbragte børn og unges netværk under anbringelsen og i forbindelse med fraflytning. De løsninger, som beskrives i kataloget, er udviklet og afprøvet af medarbejdere og forstandere på syv børne- og ungehjøm i samarbejde med nuværende og tidligere anbragte unge fra de enkelte steder. Det er de unge, der har peget på, hvad der er brug for at arbejde med for at styrke netværket under anbringelsen, og de har også været med til at afprøve løsningerne. X

Du kan downloade 'Netværk der bærer' på **sus.dk**

BOG

Introduktion til neuroaffektiv udviklingspsykologi

Bogen er den første af en række bøger i en serie, der i kort form beskriver emner inden for neuroaffektiv udviklingspsykologi og -psykoterapi. Gennem tre cases sætter psykolog Susan Hart hele livsforløb ind i en forståelsesramme, som kombinerer udviklings- og tilknytningsteori med traumeforståelse, evolutionspsykologi og affektiv hjerneforskning. Hun viser, hvordan følelsesmæssig udvikling indtræffer i specifikke perioder, og hvordan den enkeltes personlige potentiale kan udfoldes, hvis det mødes med en relationsbaseret stimulation. X

'Introduktion til neuroaffektiv udviklingspsykologi' af Susan Hart, Akademisk Forlag, 229,95 kr.

PODCAST

Er det et handicap?!

I en alder af 45 år fik radio- og tv-vært Felix Smith diagnosen ADHD. Men har han et handicap? Og hvad er et handicap overhovedet? Det Centrale Handicapråd har bedt Felix Smith undersøge, hvornår et handicap er et handicap ved at invitere gæster hjem til en snak og ringe til eksperter på området. Det er blevet til en podcast i fire afsnit. Kampagnen vil udfordre og nuancere de gængse opfattelser af handicap for på den måde at flytte holdninger til mennesker med handicap. Håbet er, at flere får en større forståelse for, at handicap ikke altid er ensbetydende med kørestol eller blindestok, men kan tage mange forskellige former – og også være usynlige. X

Læs og lyt på **dch.dk/er-handicap**

BOG

Børn og unge med udviklingshandicap – en grundbog

For første gang på dansk præsenteres en samlet tværfaglig udgivelse om børn og unge med udviklingshandicap. 26 skribenter formidler viden og erfaringer fra deres forskellige fagområder. Du kan bl.a. læse om testning og udredning, en bred introduktion til psykiske lidelser, den historiske udvikling af specialpædagogikken, den nye barnets lov, om aldersmæssige og systemiske overgange og om pædagogiske og kommunikative metodiske tilgange. Bogen rummer også kapitler om høre- og synstab. X

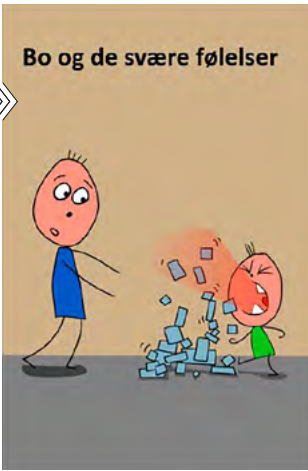

'Børn og unge med udviklingshandicap – en grundbog' af Kurt Sørensen, Mette Egelund Olsen & Anne Mette Sørensen, Forlaget Oligo, 379,95 kr.

BOG

Bo og de svære følelser

Det er meget nemt at skrive og læse om, at vi voksne skal rumme barnets følelser. Men det kan være ret svært. Særligt hvis man har lidt travlt og skal nå noget til en bestemt tid – eller hvis barnets adfærd og følelser trigger noget i os. 'Bo og de svære følelser' handler om, hvordan voksne (familie og fagpersoner) kan understøtte børns følelsesmæssige udvikling – herunder også rumme svære følelser som vrede og at være ked af det. Bogen er skrevet i et let sprog med simple billeder, som gør bogen letforståelig og nem at omsætte – og den kan bruges i samtaler med både kolleger, forældre og børn. X

'Bo og de svære følelser' af Carsten Møller, Mere Robust, 299 kr.

LA2 og LA2u kurser og uddannelser

Sopra har i samarbejde med Social- og Boligstyrelsen udviklet LA2. LA2 tager afsæt i recovery-orienteret rehabilitering og er en metode til fremme af trivsel og nedbringelse af voldsomme episoder. Sopra tilbyder temadage, 3-dages kurser og uddannelser. På uddannelserne får du:

- kompetencer til at anvende LA2 eller LA2u,
- kompetencer til at undervise, rådgive og implementere LA2,
- certificeret dine kompetencer og bliver løbende opkvalificeret i et fagligt netværk.

Uddannelser i 2024 (Odense)

LA2u - modul 1	LA2 - modul 1	LA2 - modul 2
Uge 25 (man-ons) og uge 34 (tirs-tors) eller uge 43 (man-tirs) og uge 44 (man-tors)	Uge 41	Uge 15 eller uge 35 eller uge 45

Uddannelser i 2025 (Odense)

LA2u - modul 1	LA2 - modul 1	LA2 - modul 2
Uge 4 (tirs-tors) og uge 7 (tirs tors) eller uge 36 (tirs-tors) og uge 39 (tirs-tors)	Uge 5 eller uge 37	Uge 9 eller Uge 19 (man-ons) og uge 24 (tirs-tors) eller Uge 46 (ons-fre) og uge 49 (tirs-tors)

Varighed

1 eller 2 moduler af 5-6 dages varighed. Efterfølgende vejledning og eksamen.

LA2 - Målgruppe:

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger. Mennesker med psykisk sårbarhed, ASF, ADHD, sociale problemstillinger.

LA2u - Målgruppe:

Fagprofessionelle og ledere, der samarbejder med mennesker med udviklingshandicap eller mennesker, der ikke har tilstrækkelige kommunikative forudsætninger til at indgå i samtaler.

LA2 er et samtale- og refleksionsredskab, der har til formål at fremme trivsel og nedbringe voldsomme episoder. I samarbejde mellem fagprofessionelle og borgeren undersøges og inddrages borgerens indefra-perspektiv, der blandt andet er borgerens oplevelse af egen trivsel, ressourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme. LA2 støtter de fagprofessionelle i at videreudvikle deres fælles faglige tilgange med afsæt i borgerens indefra-perspektiv.

LA2u er en understøttelse af LA2, der er rettet mod borgere med udviklingshandicap, kognitive udfordringer og/eller uden verbalt sprog. LA2u er visuelt understøttet med udtryksfuld grafik og i LA2u bliver indefra-perspektivet suppleret med et såkaldt tilstræbt indefra-perspektiv, som er en systematisk undersøgelse af borgerens oplevelse af at være sig.

Yderligere information samt mulighed for tilmelding findes på **www.sopra.dk**

FEM SKRIDT VÆK FRA FORRÅELSE

Blandt socialpædagoger er forråelsesrisikoen ikke et tabu. Og fordi vi nu kan tale om problemet, kan vi for alvor begynde at finde løsninger. Sådan lyder budskabet fra psykolog **Dorte Birkmose**, som med sine seneste to bøger beskriver fem skridt væk fra forråelse

TEKST TINA LØVBOM PETERSEN /// FOTO JEPPE CARLSEN

D

ET VAR UNDER den første coronanedlukning, at Dorthe Birkmose fik øje på det. Den brik, hun i mange år havde manglet for at kunne pege på løsninger til at undgå forråelse. Hun sad fordybet i stakkevis af bøger for at researche til sin kommende bog 'Mennesket er motive-ret' – og så var det, hun faldt over knaphedens psykologi.

– Det var en øjenåbner for mig. I mange år har jeg talt om risikoen for forråelse. Men hele tiden har det

naget mig, at jeg ikke har kunnet forklare, hvorfor jeg selv og andre professionelle kan blive så dårlige versioner af os selv, at vi tyr til forråelse. Vi ved bedre, og som regel gør vi det langt bedre – så hvorfor er der perioder, hvor vi reagerer med forråelse? siger Dorthe Birkmose, som er psykolog og foredragsholder.

Forskning viser, at hvis ens liv er præget af knaphed, så mister man adgang til nogle af sine kognitive ressourcer. Og hvorfor knaphed er nøglen til at forstå forråelse, forklarer Dorthe Birkmose sådan her:

– Så længe ens arbejdsliv er kendetegnet ved, at der er tid, fagligt råderum, kolleger og ledelse nok, så fungerer man som den, man er, med de kognitive ressourcer, man har. Men når der mangler tid, kolleger osv., så bliver man ringere fungerende kognitivt. Man mister adgang til den intelligens og viden, som man ellers har. Det er altså knapheden, der gør, at man kan blive en dårlig version af sig selv.

Savnet løsninger

Siden Dorthe Birkmose for ti år siden udkom med bogen 'Når gode mennesker handler ondt – tabuet om

forråelse', har hun gennem utallige foredrag for bl.a. socialpædagoger opnået et af sine mål med bogen: Tabuet om forråelse er brudt. Det er blevet mere legalt at sige højt, at forråelse er en risiko.

Men samtidig er Dorthe Birkmose blevet kritiseret for, at hun kun talte om problemerne og ikke kunne pege på løsningerne. Derfor har hun omskrevet den oprindelige bog og for nylig udgivet 'Når gode mennesker handler ondt – mulige løsninger på et vildt problem' for at gå i dybden med løsningerne:

– Og så er vi tilbage ved knaphedens psykologi. For i min optik handler det om at bekæmpe knaphed, hvad end det så er knaphed på tid, penge, personale, ledelse eller sparring. Ved at få gjort noget ved knapheden kan alles kognitive ressourcer frisættes. Og der er brug for alles intelligens, viden og faglighed for at finde de løsninger, der kan gøre forråelse unødvendig, siger Dorthe Birkmose.

Men, understreger hun, der findes ingen lette løsninger. For når forråelse begynder at præge kulturen på en arbejdsplads, så står man med et vildt problem.

– Jeg har set alt for mange eksempler på arbejdspladser, hvor man prøver at fikse problemer med forråelse med en temadag, et nyt sæt værdier eller et foredrag med mig. Men en forrået kultur på en arbejdsplads bunder i problemer, der har været uløste så længe, at problemerne har filtret sig ind i hinanden og er blevet til et vildt og genstridigt problem, der kan være næsten uløseligt.

Erkend at forråelse er en risiko

Dorthe Birkmose har i årevis været optaget af de arbejdspladser, som holder sig fri af forråelse. For hvad er det, de lykkes med? Hun har observeret, at på disse arbejdspladser hjælpes medarbejdere og ledere ad med at tage fem skridt sammen – igen og igen. De fem skridt beskriver hun i bogen 'Mennesket er motiveret', der udkom i 2021.

Og i den nye version af 'Når gode mennesker handler ondt' går hun i dybden med det femte skridt – der hvor man finder de konkrete løsninger, der gør forråelsen unødvendig.

Men vi starter med første skridt væk fra forråelse. Det handler om at erkende, at forråelse er en risiko i det professionelle arbejde.

– Det er banalt at konstatere, at hvis man vil gøre noget ved et problem, så er man nødt til at turde tænke tanken om, at man har problemet eller risikerer at få problemet. Men det er potentielt skamfuldt

Psykologisk tryghed

Fundamentet for, at man – uden udskamning – kan tale med hinanden om de faresignaler og symptomer på forråelse, man har opdaget, er psykologisk tryghed, lyder det fra Dorthe Birkmose.

at forholde sig til, at man risikerer at gøre andre mennesker ondt, så det er ikke så nemt, lyder det fra Dorthe Birkmose.

Opdag faresignalerne

Andet skridt er at opdage faresignalerne. At identificere det, der bliver sagt og gjort i hverdagen, som kan være symptomer på, at forråelsen har sneget sig ind.

– Forråelse kan snige sig ind i ens tænkning over tid, så det kan være svært at opdage. Det kan være lettest at spotte irritation, negative udsagn om andre, mistro og devaluerende humor som de aggressive udtryk for forråelse, siger Dorthe Birkmose og tilføjer, at det er mindst lige så vigtigt at være opmærksom på den stilfærdige forråelse i form af ligegyldighed, resignation, selvcensur og tavshedskulturer – eller den camouflerede forråelse i form af positive fortællinger om sig selv og legitimeringer af egne handlinger.

– Det er vigtigt at reagere, hvis man bemærker nogle tegn på forråelse. For ellers risikerer man at vænne sig til, at borgernes problemer bliver bagatelliseret, at de pårørende bliver latterliggjort, eller at en kollega bliver mobbet – fordi man som menneske er social og derfor bare gerne vil være en del af fællesskabet. Man risikerer at lade sine værdier skride, fordi man er bange for at blive ekskluderet af gruppen.

Psykologisk tryghed

Tredje skridt væk fra forråelse er at få fejl og problemer frem i lyset, så man kan få gjort noget ved dem. Og for at kunne tale åbent om de faresignaler, man har spottet, er psykologisk tryghed afgørende, lyder det fra Dorthe Birkmose. »»

– Psykologisk tryghed er fundamentet for, at man – uden udskamning – kan tale med hinanden om de symptomer på forrælse, man har opdaget, siger hun og forklarer, hvorfor lederne her spiller en afgørende rolle.

– Lederne har ikke en chance for at lede, hvis ikke de får kendskab til medarbejdernes tvivl og kritik. Derfor er det vigtigt for lederne at være med til at sikre, at der er tilstrækkelig psykologisk tryghed på arbejdspladsen. Psykologisk tryghed er kendetegnet ved, at medarbejdere og mellemledere ved, at de kan tale om fejl og mangler uden at blive skældt ud eller udskammet, at de kan tale om problemerne uden at blive gjort til problemet, og at andre tør høre på deres tvivl og kritik. Formålet med psykologisk tryghed er at få problemerne frem i lyset i tide, så de ikke når at vokse sig så store, at de bliver til vilde problemer, siger hun.

Fokus på det, der slider

Når man har opdaget og talt om faresignalerne, er næste – og fjerde skridt – at undersøge årsagerne til, at forrælse er blevet en mestringsstrategi. Altså hvilken knaphed der er tale om.

– Spørgsmålet er: Hvilket psykisk slid har hobet sig op på denne arbejdsplads eller i dette team, siden forrælse er blevet nødvendig? Det kan kræve mange og svære samtaler at finde ud af, hvad der slider, og hvor længe det har stået på – og det kræver en leder, der er i stand til at blive ved med at spørge ind til sliddet, siger Dorthe Birkmose.

Ud over stress og udmattelse bør der være fokus på omsorgstræthed, afmagtsfølelser og moralsk stress, fordi det ifølge Dorthe Birkmose er noget af det, der ofte slider fagprofessionelle som fx socialpædagoger.

Men, understreger hun. Når man går i gang med det fjerde skridt, er det vigtigt, at man har fokus på gruppen:

– Det handler ikke om at diagnosticere dem, der udviser symptomer på forrælse, eller om at individualisere problemet. Det handler derimod om at finde ud af, hvad der er sket for gruppen, siden forrælse har vist sig at være en nødvendig strategi.

Find de mulige løsninger

Som den opmærksomme læser formentlig har opdaget, gør Dorthe Birkmose sig ikke meget i lette løsninger og quickfixes. Men hun fastholder, at der er løsninger. Og det femte skridt er at finde de løsninger, der matcher de specifikke problemer, som man har fundet frem til i skridt fire. »»

Man skal først og fremmest kende sine problemer, inden man hiver nogle løsninger ned fra hylden.

— Dorthe Birkmose, psykolog og forfatter

Alka er Bedst i Test!

Alkas indboforsikring er Bedst i Test, fordi den dækker bredt og har den bedste pris. Det vurderer Forbrugerrådet Tænk. Som medlem af Socialpædagogerne får du den særligt billigt.

Hør hvordan ved at bestille et Alka Tjek, hvor vi gennemgår dine forsikringer. Lige nu får du et gavekort på **200 kr. til shopping***, hvis du tager et Alka Tjek. Brug QR-koden eller dette link.

alka.dk/sl-kampagne

*Tilbuddet gælder fra 19. marts 2024 til 30. april 2024.

SOCIALPÆDAGOGERNE

alka

5

skridt væk fra forråelse:

Første skridt er at erkende, at forråelse er en risiko i det professionelle arbejde.

Andet skridt er at opdage faresignalerne i form af irritation, ligegyldighed eller legitimeringer.

Tredje skridt er at få problemerne frem i lyset. Det kræver psykologisk tryghed.

Fjerde skridt er at identificere det psykiske slid, der har gjort forråelse nødvendig som mestringsstrategi.

Femte skridt er at finde løsninger på sliddet, så forråelse bliver unødvendig.

KILDE: 'MENNESKET ER MOTIVERET - DERFOR ER VORES ARBEJDE SÅ MEGET MERE END STYRING' AF DORTHE BIRKMOSE, SYDDANSK UNIVERSITETSFORLAG 2021.

– Man skal først kende sine problemer, inden man hiver nogle løsninger ned fra hylden, siger hun og fortsætter:

– Hvis problemet er moralsk stress, så er der tale om en sund reaktion på nogle arbejdsvilkår, der er for ringe. Fordi moralsk stress er et organisatorisk problem, så er alle løsninger på moralsk stress organisatoriske: eliminering af pseudoarbejde, organisatorisk slack på 30 pct., opgør med mistroisk målstyring, arbejdsro og øget fagligt råderum til at skabe udviklende mikroøjeblikke, siger hun.

Hvis problemet derimod er omsorgstræthed, så er det et ganske andet problem, som kræver nogle andre løsninger.

– Omsorgstræthed opstår, når man giver mere, end man får. Derfor handler alle løsninger på omsorgstræthed om omsorg: egenomsorg, compassion og andres omsorg – evt. via fiskerbænken eller lejr-bålsmetoden (læs mere på side 18). Hvis problemet derimod er afmagtsfølelser over andres adfærd, så vil løsningerne handle om at give slip i sit eget udefra-perspektiv for at opnå en forståelse for andres indefra-perspektiv, siger Dorte Birkmose og understreger igen, at man først og fremmest skal kende sine problemer for at finde frem til de løsninger, der er brug for. ×

Vildt problem
En forrået kultur bundet ifølge Dorte Birkmose i problemer, der har været uløste så længe, at de har filtret sig ind i hinanden og er blevet til et vildt og genstridigt problem.

Med enkle og overskuelige it-programmer hjælper vi socialarbejdere med at give udsatte børn, unge og voksne et bedre liv

Systematik, overblik og sammenhæng

Udviklet af fagpersoner til fagpersoner

Hvad er sofus

sofus laver IT-programmer, der understøtter den socialfaglige opgave. I sofus er vi optaget af, at systemerne giver mening for brugerne. Derfor har medarbejderne hos sofus en socialfaglig baggrund, så vi forstår jeres praksis og kontekst.

Høj sikkerhed

Sikkerheden lever op til alle krav om GDPR, og der udarbejdes årligt en ISAE3000 erklæring.

Gratis og kompetent support

Hos sofus er glade kunder noget, vi vægter utroligt højt. Derfor yder vi gratis ubegrænset support, hvor vi imødekommer vores kunder med et smil og høj faglig kompetence.

Book en gratis demo

Ring til **9310 4000** eller send en mail til **info@sofus.dk** for et uforpligtende gratis møde.

Dagbogsprogrammet

Fagsystemet, der understøtter både ICS og VUM og sikrer høj kvalitet i den social- og sundhedsfaglige dokumentation - blandt andet gennem FMK og MedCom. Alle medarbejdere er i gang med kun 3 timers undervisning.

sofusSOCIAL

Fagsystemet, der skaber overblik over jeres matchede dagindsatser på børne-, familie- og voksenområdet. Få et nemt sagsoverblik og visitationsliste på de sager, der afventer match. sofusSOCIAL giver mulighed for at tilknytte eksterne kontaktpersoner på systemet.

sofusMATCH

Fagsystemet, der giver mulighed for at håndtere alt vedrørende plejefamilier og børn. Derudover får plejefamilierne adgang til en sikker del af programmet, hvor de kan skrive rapporter og indberette kørsel, aflastning og enkelttydelser.

Søren Frichs vej 44D
8230 Åbyhøj
Cvr.nr. 33771797

Tlf.: 9310 4000
info@sofus.dk
www.sofus.dk

Dorte Birkmose har erfaret, at det ofte er **omsorgstræthed, afmagtsfølelser og moralsk stress**, der slider socialpædagoger. Her er hendes konkrete bud på løsninger i forhold til disse tre former for psykisk slid:

Omsorgstræthed opstår, når man giver mere, end man får. Løsningen på omsorgstræthed er derfor at drage omsorg for medarbejdere og ledere, så de bliver ved med at have omsorg at give videre af. Det kan man fx gøre med to metoder udviklet af psykologerne Rikke Høgsted og Per Isdal: fiskerbænken og lejrbaalsmetoden.

Princippet i begge metoder er, at man som personalegruppe sidder på en lang række og skuer ud over

Tabu
Ifølge Dorte Birkmose er det i dag – også på socialpædagogiske arbejdspladser – blevet mere legalt at sige højt, at man godt ved, at forråelse er en risiko.

enten hav, bål eller naturen foran sig. Her skiftes man til at sætte ord på tvivl, bekymringer og svære oplevelser i arbejdet.

Når en person taler, skal alle andre tie stille og lytte. Man afslutter sin fortælling med at sige tak til de andre for at lytte. De svarer 'tak, fordi du fortalte'.

Metoderne er effektive, fordi man bliver tanket op med omsorg ved, at andre, som virkelig forstår en, lytter uden at afbryde eller give 'gode' råd. Det kan dæmpe omsorgstrætheden nok til, at man atter kan møde børn, borgere og pårørende med omsorg.

Afmagtsfølelser opstår, når man har svært ved at forstå, rumme eller hjælpe andre. En mulig løsning kan være perspektivskifte som metode som beskrevet af psykolog Iben Ljungmann. Princippet er, at man under supervision eller i en medarbejdergruppe først beskriver sine observationer af en borger. Derefter prøver man at forestille sig, hvordan det må være for den pågældende borger – og hvad vedkommende tænker, føler og har brug for hjælp til.

Formålet er at forstå borgerens indefra-perspektiv – og på den måde forstå, hvilken hjælp borgeren kalder på. Det kan dæmpe mange afmagtsfølelser, når man forstår, at det, der er problemskabende adfærd i et udefra-perspektiv, er mestringsstrategier i et indefra-perspektiv.

Moralsk stress opstår, når arbejdsbetingelserne gør det umuligt at bruge fagligheden og yde den nødvendige hjælp. Det river og flår i medarbejderen og lederens moral, når de skal gå på kompromis med deres faglighed – og ikke kan være stolte af deres arbejde.

Moralsk stress er et organisatorisk problem, som kun kan løses organisatorisk. Pseudoarbejdet (fx møder uden indhold, it-systemer, der ikke fungerer, notater, som ikke bliver læst, og værdigrundlag, som ingen husker) skal reduceres for at skabe organisatorisk slack. Der er brug for et udnyttet råderum på 30 pct. for at have det ekstra gear til at håndtere det uforudsete, som vil ske. Der er også brug for slack til at skabe udviklende mikroejeblikke – de kortvarige og intense stunder, hvor andre mærker, at 'åh, det havde du ikke behovet', og hvor man får vist dem, at man gør sig umage, fordi de er værd at gøre sig umage for. ×

KILDE: 'NÅR GODE MENNESKER HANDLER ONDT. MULIGE LØSNINGER PÅ ET VILDT PROBLEM' AF DORTHE BIRKMOSE, SYDDANSK UNIVERSITETSFORLAG 2023.

Kender du til ...

Autisme & ADHD

Terapi - Rådgivning - Kurser

Velkommen til Molis

Molis er en privat psykologisk praksis med speciale i autismspektrumtilstande, Aspergers syndrom, ADHD/ADD og de udfordringer, der ofte følger med.

At leve med og omkring autisme og ADHD har store livsændrende konsekvenser, hvor daglige udfordringer, bekymringer og stress er helt almindelige reaktioner.

Men med støtte, brugbare redskaber og den rette hjælp kan du styrke trivslen og få en velfungerende hverdag tilbage.

Vi er her for at hjælpe dig...

...uanset alder og baggrund
...med behandling, terapi, rådgivning, kurser og uddannelser

”
...Det forløb, vores søn har haft hos jer, udviklede ham og gav ham en forståelse af sig selv. Det er nok den største udvikling, han har gennemgået. Både i henhold til sig selv, men også til omverdenen og hans skolegang.

- Mor til dreng med autisme

Kontakt os

Kontakt os og hør mere om, hvordan vi kan hjælpe dig.

Vi har afdelinger på Sjælland, Fyn og i Jylland med hovedkontor i København. Du er altid velkommen hos os, men vi kommer også gerne ud til dig - uanset hvor du er i landet.

- 29 80 29 90
- København - Aarhus - Odense - Solrød Strand - Holbæk
- info@molis.dk
- www.molis.dk
- molis
- molis.dk
- molis_dk

Ea Carøe
Autoriseret psykolog og stifter af Molis

Hvad kan vi?

Hos os bliver børn, unge og voksne mødt af dygtige psykologer og konsulenter, der alle lægger vægt på empati og åbenhed.

For dig, der selv har autisme eller ADHD:

Vi kan hjælpe dig med at få større trivsel, flere strategier til at klare dig i dagligdagen og en bedre forståelse af dig selv.

For dig, der er pårørende:

Vi kan hjælpe dig med at forstå og rumme autismen eller ADHD og få flere redskaber og strategier til at støtte dit barn, barnebarn eller søskende.

For dig, der er fagperson:

Vi rådgiver, superviserer og understøtter fagpersoner samt institutioner, der arbejder med autisme eller ADHD.

Vi kan hjælpe dig

TERAPI OG BEHANDLING

Vi er alle forskellige. Den enkeltes behov, ønsker og profil er derfor altid udgangspunktet for, hvordan vi tilrettelægger og tilpasser terapiforløbet.

VIDEN OG FORSKNING

Hos Molis orienterer vi os og holder os konstant opdaterede på den nyeste forskning og viden om autisme og ADHD såvel som terapeutiske behandlingsformer. Med denne viden kan vi give dig den bedste hjælp.

RÅDGIVNING OG KURSER

Vi rådgiver og underviser pårørende og fagpersoner. Mød os i vores hyggelige lokaler eller lad os gå en tur sammen. Vi kan også komme hjem til dig eller mødes virtuelt. En tryk stemning skaber den bedste ramme og forudsætning for, at vi kan hjælpe. Selve formen og rammerne beslutter vi i fællesskab.

Hos Molis tilbyder vi dig:

- ▶ Individuelt tilrettelagte forløb med udgangspunkt i autisme eller ADHD
- ▶ Selvforståelseskurser, selv-værdsforløb og angstbehandling
- ▶ Behandling for komorbiditet - fx depression og stress
- ▶ Screening for autisme eller PDA
- ▶ Kurser til forældre og andre pårørende
- ▶ Kurser og uddannelser til fagpersoner
- ▶ Netværksmøder - fx gruppemøder for unge, Søkende-netværk og Regnbuecafé
- ▶ Et online univers med kurser

Vi tror på det unikke og enestående i hvert enkelt menneske - og dette omfavner vi ved at møde dig, hvor du er.

Med vores særlige tilgang og ekspertise ønsker vi at give dig noget unikt og personligt tilbage.

Beth er beviset på, at alle mennesker kan rykke sig

Hun havde alle parader oppe, da hun flyttede ind. Men i takt med at Beth kom ud af sit misbrug, opdagede hun, at hendes kontaktperson Mie faktisk var der for at støtte og ruste både hende og børnene til livet uden for krisecentret

Beth Jeanett Dennow Nielsen er 54 år – og har i halvandet år boet sammen med fire af sine fem børn på Svendbjerggård, et krisecenter og midlertidigt botilbud for voksne. I den periode blev hun stoffri og har været det siden.

Mie Vestergaard Madsen er 33 år og har arbejdet som socialpædagog på Svendbjerggård siden 2018. Hun var en af Beths kontaktpersoner – og sammen holder de to i dag oplæg om deres fælles erfaringer for pædagogstuderende.

» Beth

Jeg var virkelig langt ude, da jeg flyttede ind på Svendbjerggård i 2019. Jeg stod til at ryge ud af min lejlighed, var bange for, at mine børn ville blive fjernet – og jeg røg hash og var på coke. Men jeg hadede det i starten. Hadede alle de krav, der blev stillet til mig, og følte, at jeg blev kontrolleret og overvåget konstant.

» Mie

Fx må man jo ikke hverken ryge hash eller tage stoffer hos os, og den melding var du ikke begejstret for. Men faktisk så kom du jo ret hurtigt på afvænning. Og jeg husker tydeligt, da du kom hjem med den første rene urinprøve.

» Beth

Den dag husker jeg også. 'Den er ren,' råbte jeg til alle. Det tog flere måneder, fra jeg startede i afvænning, til jeg endelig fik en urinprøve tilbage uden spor af stoffer. Og så gav I kage. Det var en stor dag.

» Mie

Du var ret afvisende den første tid her. Du skulle ikke nyde noget af hverken udredning eller gruppeterapi, og vi skulle ikke komme med en masse krav om, at du skulle rydde op og vaske tøj. Men vores arbejde handler jo meget om at klæde dig på til den verden, der venter uden for krisecentret.

» Beth

Jeg havde det svært med, at sådan en ung tøs som dig skulle bestemme over mig og sige, hvad jeg måtte og ikke måtte. Men efterhånden som jeg kom ud af tågerne og blev clean, kunne jeg godt se, at du faktisk ville mig det godt. Og mine børn var meget glade for dig.

» Mie

Jeg er stolt over, at vi har været med til at så et frø hos dig. Du var ikke klar fra første dag – men hold da op, du har rykket dig. Du fik den stabile base, du havde brug for, hos os. Og for mig er du et levende bevis på, at alle mennesker kan ændre sig under de rette omstændigheder.

» Beth

Jeg ville gerne kunne gøre de ting, jeg kunne før. Holde mit hjem rent, købe ind, lave mad – og spise sammen med mine børn uden mobiltelefoner. Vi skulle ligesom lære hinanden at kende igen, og mine børn har været så vrede på mig. Men i dag bor vi sammen i min lejlighed – og vi er blevet bedre til at snakke om alt og sige positive ting til hinanden.

» Mie

Jeg prøvede virkelig ikke at være den løftede pegefinger, men at tage nogle gode snakke med dig om, hvordan du ville ønske, det var – og hvordan du kunne få et hjem, som er rart for dine børn. Der kom mere ro på, da du vidste, at børnene ikke blev taget fra dig, og da du opdagede, at vi var her for at hjælpe dig – ikke for at finde fejl.

Har du en særlig relation til en borger, kollega, din leder eller en anden i dit arbejdsliv, som du gerne vil fortælle om, så skriv til: nyhedsrum@sl.dk

Sagen
kort

Hvordan finder du ud af, hvad der skaber trivsel hos et menneske, **der ikke selv kan sætte ord på sine tanker, drømme og ønsker?** På otte botilbud for mennesker med udviklingshandicap har de afprøvet metoden **low arousal 2 – understøttet (LA2u)** – en metode, der netop har fokus på at forstå borgerne og deres behov, bl.a. ved **at medarbejderne forsøger at se verden fra borgernes perspektiv.**

I dette tema dykker vi ned i **erfaringerne fra to botilbud**, hvor LA2u har sat fagligheden i centrum og løftet borgernes trivsel – og lader eksperter beskrive, hvordan metoden også **nedbringer voldsomme hændelser og magtanvendelser** blandt mennesker med udviklingshæmning – og har en **positiv effekt på arbejdsmiljøet.**

PRAKSISERFARING

Nysgerrig på borgernes perspektiv

Vores faglighed er kommet i centrum – og vi har fået sat fornyet fokus på mindsettet om, at beboernes perspektiv og trivsel kommer før alt andet. **Sådan beskriver socialpædagoger deres erfaringer med metoden LA2u**, som er blevet afprøvet på otte bosteder – med positive resultater

NÅR SOCIALPÆDAGOG Michael Aarestrup skal forklare, hvad den socialpædagogiske metode LA2u (low arousal 2 – understøttet) har betydet konkret i hans arbejde, er det først og fremmest mindsettet bag metoden, han lægger vægt på: at være nysgerrig på borgeren og stille spørgsmålet: Hvad mon x foretrækker?

– Beboerens trivsel er udgangspunktet og skal skinne igennem det hele. Metoden hjælper os til at stille skarpt på, hvad en bestemt handling bidrager med i forhold til trivsel. Det åbner for faglige diskussioner, og vi handler ud fra faglige punkter. Det mindset er det bedste ved det hele, siger Michael Aarestrup.

Han er ansat på Fønixgården i Struer – et bosted for voksne med udviklingshæmning og funktionsnedsættelser og en af de otte arbejdspladser, som har implementeret LA2u i forbindelse med et projekt, hvor VIVE undersøger, om og hvordan metoden kan bruges til at forebygge udadreagerende adfærd blandt beboere med udviklingshæmning.

Metoden har fokus på at forstå borgerne og deres behov, bl.a. ved at medarbejderne forsøger at se verden fra borgernes perspektiv.

Nuancerer spørgsmålene
Michael Aarestrup ser LA2u som et godt redskab til at komme hele vejen rundt om borgeren, fordi metoden

bl.a. lægger op til, at man tager udgangspunkt i billeder og pikto-grammer – og tænker i idéer, som måske ikke kommer frem af sig selv.

Han giver et konkret eksempel: 'Jørgen' er beboer på Fønixgården. Adspurgt, om han vil med ud at gå, lyder svaret nej! Samme svar til spørgsmålet, om han vil med en tur ud i haven eller ned til bålhuset.

Men da Michael Aarestrup viser Jørgen billeder af den cykel, de bruger til at køre ture på, og billeder af solskin og blomster, kommer det frem, at Jørgens modvilje er noget mindre kategorisk.

– Det viste sig, at Jørgen godt ville ud at sidde på terrassen, når det er godt vejr, og han godt vil ud at plukke blomster, hvis han »»

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

kunne sidde i kørestolen. Og en cykeltur ned til havnen ville faktisk være helt fantastisk, fortæller han og fortsætter:

– Der er meget mere i det end bare, om Jørgen vil udenfor eller ej. Vi fik nuanceret spørgsmålet ved at folde det ud, validere vores antagelser og komme rundt om, hvad han egentlig gerne vil, siger Michael Aarestrup.

Et kvalificeret og fælles bud

Når det gælder mennesker, som er særlig kognitivt udfordrede eller ikke har noget sprog, stiller opgaven med at finde frem til beboerens ønsker og meninger større krav til både medarbejdernes faglige tilgang og deres evne til at samarbejde.

– Flere af beboerne kan vi ikke bare spørge og få svar fra. Vi skal finde et tilstræbt indefra-perspektiv, som kommer så tæt som muligt på det, vi tror, er deres ønsker. Vi har haft mange snakke om, hvordan man undgår at komme til at trække sin egen mening ned over hovedet på beboerne. Det gør vi bl.a. ved, at vi altid har flere øjne på. Vi lytter til hinandens observationer og bud og analyserer os frem til nogle hypoteser, som

vi løbende validerer. På den måde rammer vi tæt på – velvidende, at det ikke er 100 pct., siger Michael Aarestrup.

At det er en fælles opgave at nå frem til et tilstræbt indefra-perspektiv, har samtidig gjort det mere legitimt at forholde sig til sine kollegers ageren.

– Vi er blevet bedre til at undre os over for hinanden. Hvis man fx oplever, at en kollega er fraværende i samværet med en beboer, kan man sige det observerende. Man øver sig i at turde være uenige, tage fat i hinandens ageren og få italesat det, siger Michael Aarestrup.

Løfter fagligheden

Et andet af de bosteder, der har været med til at afprøve LA2u, er bostedet Fjordbo i Struer. Her er socialpædagog Jane Elkjær teamleder – og hun har i arbejdet med at implementere metoden også erfaret, at LA2u gør det nemmere at samarbejde om beboerne.

– Det er nemmere at turde være undrende og spørge ind til hinanden, også selvom man ikke er enige. Vi bruger hinanden meget og spørger fx: Hvad ser du? Hvad tror du, der er på spil? Er der noget, vi har misset? Det er lettere at

holde det fagligt, siger hun.

Jane Elkærs oplevelse er også, at metoden har løftet fagligheden på arbejdspladsen.

– Vi har fået et fælles sprog i hele personalegruppen. Vi taler mere fagligt og bruger fagudtryk i stedet for 'synsninger'. Det, der tidligere var tavs viden, har vi nu fået skrevet ned, siger teamlederen.

Michael Aarestrup forklarer, at medarbejderne på Fønixgården nu fast i hver vagt registrerer, om det for den enkelte beboer har været en tidsperiode med trivsel, sårbar trivsel eller mistrivsel. Og hver sjette uge følger de op og får på den måde skabt et fælles samlet billede af beboernes grundstemning.

– Hvis beboeren samlet set har haft flere grå dage end grønne (grå betyder 'i sårbar trivsel', red.), så skal vi generelt sætte vores krav, så de svarer til den grundstemning – også selvom den specifikke dag er god. Vi får mere kvalificerede snakke, og arbejdet løfter sig fra, at overleveringen bliver, 'han havde en god dag', til en mere konkret status, siger han.

Færre konflikter

Begge steder ser de også eksempler på, at metoden har en positiv indflydelse på beboerne. Et eksempel er en beboer, som for nylig er flyttet til Fønixgården og dermed har mistet sine vanterammer. Forberedende analyse-rede personalet, hvad der kunne gøre overgangen til et nyt bosted god for borgeren – og det blev en kæmpe succes, fortæller Michael Aarestrup:

– Vi undersøgte, hvad der er det fede for ham, og hvordan vi kan imødekomme det. Det har betydet, at vi sørger for at holde fast i nogle aktivitetsdage for beboeren,

hvor han kan bibeholde den struktur, han havde før – og se sine gamle venner fra sit tidligere aktivitetstilbud.

På Fjordbo er en beboer begyndt at sætte flere ord på sine følelser frem for blot at reagere voldsomt, fortæller Jane Elkær:

– Han siger: 'Jeg har det svært' og 'du er nødt til at hjælpe mig'. Vi er også blevet meget bevidste om at anerkende og møde beboernes følelser og give udtryk for, at det er okay, at du er vred.

Færre konflikter

En erfaring, som de to arbejdspladser også har gjort sig, er, at flere konfliktsituationer nu bliver taget i optakten, fordi personalet arbejder bevidst med redskaberne fra LA2u – som fx at skifte kon- tekst ved enten at flytte sig fysisk

eller ved at skifte medarbejder, aflede eller skærme beboeren.

Og så er medarbejderne også blevet mere bevidste om at lade beboerens eget tempo sætte dags- ordenen.

– Vi har fx en beboer, som har en lang latenstid. Han tager lang tid om at komme ind ad en dør. Men det respekterer vi. Det er okay, at han står udenfor og tager det i sit eget tempo, siger Ole Korsgaard, medarbejder på Fjordbo.

Endelig oplever de også begge steder, at arbejdsglæden er steget.

– Vi oplever en større samhørighed og glæde, både fra beboernes og personalets side, fordi man kan se, at det giver mening. Man bliver glad af at gå på arbejde, når man oplever, at vi er i stand til at møde beboernes behov, siger Michael Aarestrup. ×

Flere af beboerne kan vi ikke bare spørge og få svar fra. Vi skal derfor finde et tilstræbt indefra-perspektiv, som kommer så tæt som muligt på det, vi tror, er deres ønsker.

— Michael Aarestrup, socialpædagog Fønixgården

LA2 og LA2u

LA2 er et samtale- og refleksions-redskab, der har til formål at fremme trivslen og nedbringe voldsomme episoder. I samarbejdet mellem fagprofessionelle og borgeren er der et fælles fokus på at undersøge og inddrage borgerens indefra-perspektiv. Dvs. få italesat, hvordan borgeren oplever egen trivsel, resourcer, netværk, mestringsstrategier, belastninger, håb og drømme.

Dernæst er LA2 en metode, som støtter de fagprofessionelle i at videreudvikle deres fælles faglige tilgange med afsæt i borgerens indefra-perspektiv. Dette gøres gennem et udefra-perspektiv, der er med til at kvalificere den socialfaglige støtte, der skal gives til en borger, når vedkommende oplever udfordringer. LA2 er inspireret af den oprindelige low arousal-tilgang og recovery-tilgangen.

LA2u er en understøttelse af det oprindelige LA2-materiale – og er rettet mod borgere med udviklingshæmning, kognitive udfordringer og/eller uden verbalt sprog. I LA2u bliver indefra-perspektivet suppleret med et såkaldt tilstræbt indefra-perspektiv, som er en systematisk tilgang til at undersøge borgers oplevelse af at være sig. Dette er suppleret med diverse undersøgelsesark, der sikrer nysgerrighed og grundighed fra den fagprofessionelle. Det tilstræbte indefra-perspektiv anvendes i arbejdet med borgere, der ikke har et verbalt sprog.

KILDE: SOPRA

Tilbage til kernen

Når der er rum til, at medarbejdere kan bruge deres socialpædagogiske faglighed i det centrale relationelle samspil med borgerne, løfter det trivslen hos begge parter og medvirker til at begrænse voldsomme episoder. **Det viser de foreløbige resultater af arbejdet med metoden LA2u**

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

OPSKRIFTEN ER NY. Men essensen er den helt klassiske kerne af socialpædagogik: Det handler om at sætte sig i den andens sted. At forstå det menneske, man arbejder med. At se verden med hendes briller – og derudfra bruge sin faglighed til at understøtte hendes behov. Også når det gælder de mennesker, hvis kommunikative evner er begrænset, og dem, der er helt uden sprog. Det er netop til den målgruppe, at metoden low arousal 2 – understøttet (LA2u) er udviklet. For hvad gør man, når man ikke bare kan spørge borgeren og få et svar? Så må man finde andre veje til at få et billede – bl.a. ved hjælp af det

såkaldte tilstræbte indefra-perspektiv, som er en del af metoden.

Med tilstræbt indefra-perspektiv arbejder man systematisk med at undersøge borgerens oplevelse af at være sig – bl.a. ved hjælp af diverse undersøgelsesark, så man sikrer nysgerrighed og grundighed fra den fagprofessionelle, fx socialpædagogen.

Og spørger man psykolog Trine Uhrskov fra Sopra Konsulenterne, som har været med til at udvikle og afprøve metoden på socialpædagogiske arbejdspladser, gør LA2u en stor forskel i måden at arbejde på:

– Meget af den forandring, vi ser, er, at personalets tænkning om borgerne ændrer sig. Både i forhold til de borgere, som har et sprog: at man bliver bedre til at spørge dem og inddrage dem. Og de borgere, som ikke har et sprog: at man bliver bedre til at sætte sig i borgerens sted, siger hun.

Effektiv metode

LA2u er en videreudvikling af metoden LA2, som bygger på low arousal- og recovery-tankegangen. Og metoden viser lovende resultater, når det kommer til at nedbringe voldsomme hændelser og

magtanvendelser blandt mennesker med udviklingshæmning, fortæller Trine Uhrskov.

– LA2u er en voldsforebyggende metode og handler derfor primært om at forebygge voldelige episoder og reducere magtanvendelser. Sekundært handler det om at øge borgerens trivsel – og i det ligger et værdisæt om at arbejde recovery-orienteret ved at inddrage borgerens perspektiv, forklarer hun.

Trine Uhrskov står i spidsen for udviklingen af metoden – et arbejde, som stadig er undervejs, bl.a. i form af et igangværende projekt med Social- og Boligstyrelsen (se boks). Projektet er en del af en politisk vedtaget strategi om at nedbringe voldsomme episoder og magtanvendelser, og der er afsat hele 15,5 mio. kr. til formålet, hvilket er udtryk for, at der er store politiske og økonomiske interesser i at finde en måde til at reducere voldsomme episoder på området.

– Der ville aldrig blive lyttet, hvis der ikke var resultater. Og vi ser rigtig gode resultater, siger hun.

Trivsel og arbejdsglæde

Metoden viser sig også at have en anden effekt, nemlig en særdeles gavnlig indflydelse på medarbejdernes arbejdsglæde. Og det skyldes ifølge Trine Uhrskov bl.a., at metoden giver medarbejderne mulighed for at udfolde deres socialpædagogiske faglighed.

– Det er jo hjertet af al socialpædagogisk arbejde. Med LA2u systematiserer og strukturerer vi noget, medarbejderne gør i forvejen. 'Det er jo det her, vi gør og altid har gjort,' siger de fagfolk, som er involveret i projektet. På den måde sætter vi et værdisæt på dagsordenen igen og skaber et fag- >>>

Det er jo hjertet af al socialpædagogisk arbejde. Med LA2u systematiserer og strukturerer vi noget, medarbejderne gør i forvejen.

— Trine Uhrskov, psykolog Sopra Konsulenterne

Erfaringerne viser, at medarbejderne bliver vildt glade for at arbejde på denne måde. Fordi de med LA2u finder tilbage til selve kernen af deres faglighed og relationsarbejdet.

— **Trine Uhrskov**, psykolog Sopra Konsulenterne

ligt sprog og en professionalisme, som også skal fylde, siger Trine Uhrskov.

Ifølge hende er netop den del af fagligheden de seneste mange år blevet overskygget af andre parametre for succes, hvor fokus i høj grad er på borgerens færdigheder og målbare resultater i handleplaner og dokumentationssystemer.

– Jeg tror ikke, at det relationelle socialpædagogiske arbejde med fokus på samspillet mellem mennesker er forsvundet fra praksis. Men det tillægges mindre værdi i vores systemer og i målingen af, om vi lykkes med vores arbejde. Hvis målet kun er, om en borger kan tage en bus selv, så mangler der fokus på – og tid til – at arbejde med borgerens trivsel og livskvalitet, siger hun.

Krav om samarbejde

LA2u koncentrerer sig om et helt andet mål end at sætte flueben i handleplanen ud for, om en borger er i stand til at tage bussen, tømme skraldespanden eller klæde sig på. Metoden insisterer på, at man oprigtigt lytter til og inddrager borgeren, også selvom det kræver tid, tålmodighed og kreativitet.

Desuden kræver metoden samarbejde og vedvarende fælles sparring i personalegruppen, lyder det fra Trine Uhrskov:

– Fordi der har manglet et fagligt sprog for relationsarbejdet, er det til dels landet som en personlig kvalifikation hos den enkelte medarbejder. En jeg-ting, hvor man bliver solist – 'jeg gør det på min måde', siger hun.

Men når man arbejder med netop LA2u-metoden, er det nødvendigt, at man forlader solistrollen og bruger hinanden aktivt.

– Det er et meget magtfuldt sted at placere sig, når man taler tilstræbt indefra-perspektiv. Derfor kan man ikke gøre det alene. Man er nødt til at være et team, hvor alle kommer med deres bud og på den baggrund danne hypoteser, siger Trine Uhrskov og understreger, at trivsels- og tryghedsplanerne, som man arbejder med

i LA2u, er øvebaner, som man bruger til at træne sin evne til at sætte sig i borgerens sted.

Den øvelse kan til gengæld modvirke forråelse.

– Hvis man har haft en praksis, som måske nogle gange er på kanten til at være forrået, så får man øje på de forråede handlinger, når man sætter sig i borgerens sted. Så kan man ikke længere bare lukke døren og gå væk. Man får et stærkere etisk kompas. Der sker noget, når sensitiviteten kommer tilbage i en hverdag, hvor man er blevet mere hårdhudet, siger Trine Uhrskov.

Stærk ledelse en forudsætning

Hvis man vil opnå resultater, skal arbejdet med metoden implementeres i hele organisationen, lyder et vigtigt budskab fra Trine Uhrskov. Alle skal med – og ledelsen skal gå forrest.

– Som leder skal man stille sig klar. Man kan ikke distancelede. Tilgangen skal afspejle sig i alt fra dokumentationssystemet, og i samarbejdsstrukturen til P-mødet og i overlap og være et væsentligt omdrejningspunkt i det daglige arbejde, siger hun.

Til gengæld får man så et stærkt udgangspunkt for at kunne fastholde og tiltrække engagerede og fagligt dygtige medarbejdere.

– Når man lykkes med indsatsen med borgerne, så får man mere arbejdsglæde. Vi ved, det kan være svært at rekruttere og fastholde personale til et område, som er lavprestige for mange. Men erfaringerne viser, at medarbejderne bliver vildt glade for at arbejde på denne måde. Fordi de med LA2u finder tilbage til selve kernen af deres faglighed og relationsarbejdet, siger Trine Uhrskov. ×

Nye værktøjer, Nye muligheder – Er du klar?

Vi tilbyder:

VUM 2.0 og FFB
Low arousal
Boardmaker

KAT-Kassen - ATK - Let's Visualize
Sociale historier og Velfærdsteknologi

Vores undervisere har
praksisnær erfaring

Vi skræddersyr hvert kursus
så det passer til lige netop jer

Kontakt os

Spektrumshop Aps
Ulvevej 13, 7800 Skive
+45 77 358786

www.spektrumshop.dk

Fagligt løft giver et bedre arbejdsmiljø

Når en arbejdsplads implementerer metoden LA2u i deres arbejde, forbedrer det arbejdsmiljøet og øger arbejdsglæden blandt personalet. Det viser en midtvejsevaluering af et forløb, hvor otte botilbud for voksne med udviklingshandicap har arbejdet systematisk med metoden

TEKST
MALENE
DREYER
///
ILLUSTRATION
SOLVEIG
AGERBAK

Færre magtanvendelser er godt for arbejdsmiljøet. Det kan alle blive enige om. Og på det punkt viser den socialpædagogiske metode LA2u lovende resultater.

En evalueringsrapport fra Social- og Boligstyrelsen, hvor VIVE i øjeblikket undersøger, om og hvordan metoden kan bruges til at forebygge udadreagerende adfærd blandt beboere med udviklingshæmning, viser, at antallet af akutte

magtanvendelser er faldet under projektet (fra 42 til 21). Og det skal ses i lyset af, at antallet af magtanvendelser på landsplan er steget i samme periode, formentlig pga. en mere intensiv registreringspraksis.

Men derudover oplever de medarbejdere, der har arbejdet systematisk med metoden, også forbedringer af arbejdsmiljøet på en række andre faktorer. En spørgeskemaundersøgelse blandt deltagerne viser, at der er fremgang at spore på hele 12 ud af 14 psykosociale arbejdsmiljøfaktorer. Særlig markant er fremgangen, når det handler om udviklingsmuligheder i arbejdet, engagement i arbejdspladsen, den generelle jobtilfredshed og relationen til nærmeste leder.

Ifølge psykolog Trine Uhrskov fra Sopra Konsulenterne, som har udviklet LA2 og LA2u, giver det rigtig god mening, at arbejdet med metoden forbedrer arbejdsmiljøet og arbejdsglæden blandt personalet. For den professionelle tilgang giver rum til at

kunne udfolde sig fagligt og se resultater af indsatsen.

– Det gør noget ved vores arbejdsglæde, når man bruger metoder, som afspejler ens faglighed. For det er jo årsagen til, at man har valgt den uddannelse og det fag, siger Trine Uhrskov og fortsætter:

– Når vi lykkes med flere borgere, og når vi deler det med vores kolleger gennem et fagligt sprog, får vi en positiv trivselsspiral.

Ros til medarbejderne

Også seniorforsker fra VIVE Anika Liversage, som står bag undersøgelsen, peger på, at det faglige løft skaber arbejdsglæde. Men hun mener også, at rammerne og den systematiske fremgangsmåde i at gå meto-

disk til værks har betydning. – Noget af personalet oplever, at de slår bedre til fagligt, at de har fået nye redskaber – og at deres indsats virker. Og så betyder det noget, at alle kommer på kursus i en ny metode, at man får en plan og struktur for implemen-

ARBEJDER I MED AT SKABE EN SIKKER OG TRYK HVERDAG FOR ALLE PÅ JERES BOTILBUD?

CRECEA er eksperter i arbejdet med de nationale retningslinjer for forebyggelse af vold og trusler i kombination med jeres pædagogiske praksis.

Kontakt os når der er brug for at styrke samarbejdet mellem medarbejdere, beboere og pårørende og skab det gode liv på botilbuddet.

Mere om LA2u

Du kan få meget mere at vide om metoden LA2u i vores øvrige tilbud og materiale om emnet.

E-læring

I løbet af marts udbyder Socialpædagogerne et digitalt undervisningsforløb til medlemmer om low arousal/LA2. Deltagerne opnår en forståelse for low arousal, får perspektiver på problemløsning samt forslag til konkrete redskaber og tiltag.

Konference

Den 10. juni kan du møde Marie Louise Stochholm, som holder oplæg om LA2u på Socialpædagogernes konference med temaet 'Tilknytnings-teori i arbejdet med mennesker med kognitive og kommunikative handicap'. Læs mere om konferencen og tilmeld dig på mit.sl.dk/arrangementer

Podcast

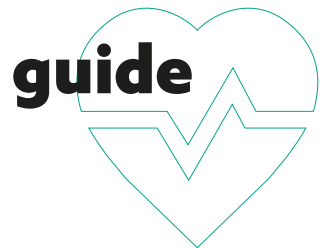
Lyt dig klogere på begreber som: det tilstræbte indefra-perspektiv, trivselsøer og nøgleordslytning i vores podcastepisode, hvor Trine Uhrskov fortæller mere om LA2u. Den hedder 'Metoder og tilgange: LA2(u)'. Du finder den på sl.dk/podcast

Refleksionsværktøj

I forlængelse af podcasten om LA2u har vi udviklet et refleksionsværktøj med spørgsmål, som kan bruges til at sætte gang i den faglige snak og refleksioner om metoden. Download værktøjet der, hvor du finder podcasten om LA2u, på sl.dk/podcast

Artikler

Du kan også finde artikler og mere materiale om emnet på socialpædagogen.dk

SÅDAN FORBEREDER DU DIG SELV OG BORGEREN TIL SUNDHEDSTJEK

Mennesker med udviklingshandicap har i gennemsnit en 20 år kortere levetid end resten af befolkningen. **Det skyldes bl.a. uopdagede sygdomme**, som måske kunne have været forhindret, hvis de var opdaget i tide.

Derfor kan det være en fordel at benytte sig af tilbuddet om, at voksne på botilbud kan få et sundhedstjek hos den praktiserende læge. Sundhedstjekket foregår på botilbuddet, så borgeren føler sig så tryk som muligt. Her får du fire gode råd til, hvad du som socialpædagog skal gøre før og under sundhedstjekket.

1

Forbered borgeren grundigt på, hvad der skal ske

Det er vigtigt, at borgeren ved, hvordan sundhedstjekket kommer til at forløbe, og at der ikke er noget at være bange for. Sundhedstjekket gennemføres ikke pga. sygdom, men for at holde borgeren sund og rask. Fortæl borgeren, hvilke undersøgelser lægen vil gennemgå, som fx at kigge i øret, mærke på maven og kigge på tænderne. Det er vigtigt, at du får borgerens samtykke til at bestille tid til sundhedstjek og til at udveksle information om borgeren med lægen.

2

Sørg for god kommunikation inden og under sundhedstjekket

Aftal med borgeren, om han/hun skal til sundhedstjek alene eller have en pårørende/personale med. For at sikre den bedst mulige kommunikation mellem borger og læge kan det være en fordel at have en med, borgeren kender rigtig godt. Ledsagerens rolle er at støtte borgeren ved at skabe tryk og hjælpe med at svare på lægens spørgsmål – og at hjælpe med at kommunikere lægens budskaber til borgeren. Hvis lægen fx skal kigge i ørene efter ørevoks eller trykke på maven, kan det for nogle være grænseoverskridende. Derfor skal ledsageren sørge for at berolige og forklare, at lægen gør det for at tjekke, at alt er i orden, og at det ikke gør ondt.

3

Gør borgeren opmærksom på, at han/hun skal stille spørgsmål, hvis der er noget, han/hun ikke forstår

Det er vigtigt, at borgeren siger til, hvis der er noget, han/hun ikke forstår – enten til lægen eller til ledsageren. For at lægen kan få det bedst mulige billede af borgerens sundhedstilstand, skal borgeren kunne forstå lægens spørgsmål for at kunne svare på dem. Borger eller ledsager kan enten bede lægen om at forklare det på en anden måde eller vise, hvad borgeren skal gøre.

4

Læg en plan for det videre arbejde

Læg en plan for det videre forløb. Aftalen kan fx være, at I bestiller tid til sundhedstjek igen om to år. Måske har lægen gjort opmærksom på, at der skal ændres på kost- eller motionsvaner – aftal så med borgeren og evt. andet sundhedspersonale, hvordan I skal arbejde videre med dette. Hvis lægen gerne vil foretage nogle flere test eller scanninger, så bestil tid til disse sammen med borgeren. Det er også vigtigt, at borgeren gøres opmærksom på, at selvom sundhedstjekket forløber hvert andet år, skal han/hun stadig sige til, hvis der er spørgsmål til eller bekymringer om hans/hendes sundhed i mellemtiden.

Du kan hente mere inspiration til et sundhedstjek på lev.dk/viden-om/sundhedstjek/

SOLUND MUSIK-FESTIVAL

11. - 13. JUNI 2024

BILLETPRIS

Publikum partout 950 kr.
Ledsager partout 850 kr.

Publikum dagsbillet 650 kr.
Ledsager dagsbillet 550 kr.

Se priser på overnatning samt morgenmad på vores hjemmeside

Billetsalg døgnet rundt på vores hjemmeside www.solundfestivalen.dk

Har du brug for at snakke med billetkontoret, så ring på tlf.: **86 52 55 66**.
Billetkontoret er åbent mandag, tirsdag og torsdag i tidsrummet 10.00 - 14.00.

Generelle spørgsmål og spørgsmål til ordre eller bestilling? Skriv en mail til: billetter@solundfestivalen.dk

Følg med på facebook: facebook.com/solund

GLÆD DIG TIL AT OPLEVE:

Tovli' Tirsdag d. 11. juni:

Queen Machine, Zar Paulo, Jacob Hugaard, Rasmus Walter, Ameli Dot, Fede 80'ere, Ray Ray, Torben Lendager, BLT, John Mogensen kopi, Railroad All Stars

Onsdag d. 12. juni:

Jonah Blacksmith, Infernal, Dodo & the Dodos, Stig & Vennerne, Båndsalat, Sussi & Drengene, Under Bøgen, Fede Finn & Funny Boyz, Glam, Ole B. & De Vise Mænd, MD Duo, DM i Luftguitar

Torsdag d. 13. juni:

Benjamin Hav, Lis Sørensen, Luftens Helte, Birthe Kjær og Feel Good Band, We Are The 90'ies, Ole Gas Band, DM i Luftguitar, Tom Donovan, Ligeftrem Lykkelig, Johnny The Blues

Singlefest vi har haft nu i nat

En kølig novemberaften samles borgere med kognitive udfordringer fra bosteder i området til singlefest med dans og musik på dansebaren Penny Lane i Sønderborg. Festen er organiseret af **socialpædagoger og seksualvejledere fra Sønderborg Kommune** og samler både dem, som håber at finde kærligheden eller et venskab – og dem, som blot nyder fællesskabet med likesindede

Forventninger

Hele aftenen mærkes forventningerne. Stemningen er høj, og barpersonalet har sørget for at spille alle de hit, som der kan synges med på. Socialpædagogerne har pustet røde hjerteballoner op og dækket bord med kærligheds-servietter. Der er en bowle på bardisken med kondomer sponsoreret af botilbuddet Skrænten.

De røde trøjer

Socialpædagogerne har de røde singlefest-trøjer på, for at ingen skal være i tvivl om, at det er dem, man kan henvende sig til, hvis man har spørgsmål. Deres rolle er at vejlede borgerne i, hvad man kan gøre eller sige, hvis man synes, nogen er sød.

Søger kærligheden

Allan lægger ikke skjul på sine intentioner. Han vil gerne have en kæreste. Til singlefest har han budt flere op til dans, men det er ikke altid, heldet tilsmiler ham. Han har dog fået lov at føre an på danse-linjen gennem Penny Lane. Han fortæller, at det til nogle af de tidligere fester var svært at falde i snak med de andre deltagere, fordi mange var generte og kiggede i deres telefoner. Som konceptet har gentaget sig, er deltagerne, og især dem, der har været her før, blevet mere trygge ved formen.

Singlefest i Sønderborg

49 borgere, 11 ledsagere samt personale og frivillige var en onsdag aften i november samlet til singlefest i Sønderborg. Konceptet er udviklet af seksualvejledere fra området med socialpædagog og seksualvejleder Kristine Kiilerich-Nielsen og Margit Elise Frandsen i spidsen.

Denne aften er fjerde gang, singlefesten løber af stablen – og interessen for at feste med er stor. Gæstelisten bliver dog holdt til 60 personer for at sikre, at seksualvejlederne kan bevare overblikket.

Læs mere om singlefesten på socialpaedagogen.sl.dk

Kunsten at flirte i kor

Flirt kan være en svær dans at mestre. Derfor har socialpædagogerne lavet kort til at hjælpe samtalen på vej. De uskrevene regler og fornemmelser for tiltrækning er svære for de fleste at navigere i. For folk med et udviklingshandicap kan de synes umulige. Hvordan viser man, at man er interesseret, og hvordan tyder man, om det er gengældt? Nogle tager samtalekortene med hjem, så der er lidt at øve sig på.

God stil

Peter er en af dem, der skal drikke sig mod til, før han planter fødderne solidt på dansegulvet – hvorfra han ikke viger resten af aftenen. – Hvis du mødte Peter på bostedet, ville du have svært ved at tro, at han kan føre sig frem på denne måde, siger socialpædagog Kristine Kiilerich-Nielsen. For Peter kan det være svært at navigere i de sociale og uskrevene regler i nattelivet. Men til singlefest er der ingen, der dømmer ham.

Følelser

Socialpædagog Kristine Kiilerich-Nielsen har i løbet af aftenen haft samtaler med Jette, som her ses på dansegulvet. En anden deltager bød hende på en drink, fordi han syntes, hun så sød ud. Men Jette var ikke sikker på, om hun gengældte følelsen, så Kristine har hjulpet hende med afklaring. Jette havde tidligere heldet med sig til singlefest, hvor hun mødte Peter. De var kæresten i to år, men er nu gået hver til sit. Kristine Kiilerich har hjulpet hende til fx at få overblik over, hvor mange tætte relationer hun kan overskue at have i sit liv på én gang.

Visitkort

Martin håber at finde en kæreste til singlefest. – Eller måske to, siger han, men trækker hurtigt i land igen. – Ej, det går nok ikke. Han har taget visitkort med med sit nummer på, som han kan give til dem, han gerne vil snakke mere med.

Trygge rammer

For de mennesker, der kommer til aftenens singlefest, er arrangementet en mulighed for at opsøge kærligheden eller relationer i trygge rammer og med mulighed for vejledning. Mange af de fremmødte har kontakt med seksualvejlederne fra deres område i dagligdagen og har haft stor gavn af det. – Jeg kan mærke et enormt behov fra både borgerne og mine kolleger om mere vejledning om sex og seksualitet, siger socialpædagog Kristine Kiilerich-Nielsen, som har været med til at udvikle konceptet med singlefester i Sønderborg Kommune.

Planner4You

Tidsregistrering	
Uge 27 01 JUN - 07 JUN	
Arbejdstimer for ugen 43,8 timer	
Onsdag 03 JUN	
08:00 - 13:00	4 timer
22:00 - 08:00 (tirsdag)	10 timer
Torsdag 04 JUN	
08:00 - 13:00	4 timer
Fredag 05 JUN	

Tidsregistrering	
Arbejdstimer for ugen	43,8 timer
Ugeoversigt	>
Tjek ind	>

Tjek ind	
00:00	
Tjek ind	

LOVKRAV OM IND-OG UDTJEKNING

Fra den 1/7 bliver det lovkrav at kunne ind- og udtjekke på sin arbejdsplads.

Vi ved godt at det ikke er alle der er lige begejstrede for denne udvikling, og derfor har vi i Planner4You forsøgt at gøre processen så enkel og smertefri som muligt.

Tilgængelig via vores eksisterende app, inden 1/7.

info@planner4you.dk
+45 88 13 81 20

SKIVE LYKKE FESTIVAL

– tidligere Skive Handicap Festival

Tirsdag den 28. maj
Dyrskuepladsen i Skive

PROGRAM

09:00 Pladsen åbner
10:00 Jacob Haugaard byder velkommen
10:15 MD Duo
11:45 Kandis
14:00 Fyr & Flamme
15:30 Tak for i dag - på gensyn i 2025

Skivelykkefestival.dk

SOCIALPÆDAGOGERNES LANDSFORBUND
sl.dk
Tlf. 7248 6000 / sl@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

Medlemsteam
Ved spørgsmål om medlemskab, kontingent og efterlønsbidrag.
Tlf. 7248 6030 / medlem@sl.dk

Arbejdsskadedetam
Er du kommet til skade på jobbet?
sl.dk/arbejdsskade
Tlf. 7248 6040 / arbejdsskade@sl.dk

Job- og karriererådgivning
Gratis rådgivning om job og karriere for forbundets medlemmer hver mandag 14-17. Tlf. 7248 6060

SOCIALPÆDAGOGERNES A-KASSE
Tlf. 7248 6010 / dagpenge@sl.dk
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15, torsdag 9-17, fredag 9-13.

FORRETNINGSUDVALGET
Forbundsformand
Benny Andersen
Tlf. 4055 0982

1. forbundsnæstformand
Marie Sonne
Tlf. 2210 1728

2. forbundsnæstformand
Verne Pedersen
Tlf. 4064 0344

Forbundskasserer
Michael Madsen
Tlf. 4093 4833

PRESSEKONTAKT
Presseansvarlig
Niels Søndergaard
nis@sl.dk / mobil: 2369 1899

Enhedsleder for Kommunikation
Marie Dissing Sandahl
mds@sl.dk / mobil: 2887 6895

PÆDAGOGSTUDERENDES LANDSSAMMENSLUTNING
p-l-s.dk
Tlf. 3546 5880
Åbningstid: mandag, tirsdag og torsdag 10-15.

PENSIONS KASSEN
pka.dk
Tlf. 3945 4540 / pka@pka.dk
Åbningstid: mandag-torsdag 8.30-20, fredag 9-15.

LILLEBÆLT

Temadag for ledere
Fredag 19. april kl. 09-14
HUSET, Hindsgavl Alle' 2, Middelfart
Forbundsnæstformand Verne Pedersen indleder dagen med seneste nyt på lederområdet – og kultursociolog Emilia van Hauen holder foredraget 'De unge viser vejen til fremtiden: Led, tiltræk, fasthold og forstå dem & fremtidens arbejdsmarked'. Læs mere og tilmeld dig senest 11. april på sl.dk/lillebælt

Mød din pensionskasse
Onsdag 29. maj kl. 16-18.30
Danmarksgade 16, Odense C
Ved du, hvordan du er sikret både i dit arbejdsliv og tiden efter? Og ved du, hvordan du kan få en god opsparring, hvis du arbejder på nedsat tid? Lær din pension at kende ved dette arrangement. Tilmelding senest 15. maj på sl.dk/lillebælt

MIDT- OG VESTJYLLAND

Unge trivsel
Onsdag 24. april kl. 16-17.30
Værket Randers, Sven Dalsgaards Plads 1, Randers
Oplæg med ungdomsforsker Søren Østergaard, hvor han bl.a. sætter fokus på at identificere de faktorer, der har betydning for, at danske unges trivsel er truet. Du kan deltage fysisk – eller lytte med online. Læs mere og tilmeld dig senest 10. april på vestjylland.sl.dk

Forårstur med seniorsektionen
Torsdag 23. maj kl. 9 til ca. 18
Markedspladsen, Mølgade, Herning
Vi besøger Vadehavscentret, som er Danmarks største, fladeste og vådeste Nationalpark og har status som UNESCO's Verdensarv. Derfra kører vi til Ribe og ser domkirken. Pris kr. 350 for medlemmer, kr. 400 for gæster. Tilmeld dig senest 13 maj på vestjylland.sl.dk

MIDTSJÆLLAND

Tur for seniorer til Knuthenborg SafariPark mm.
Onsdag 29. maj

Masteruddannelse på DPU

Special- og socialpædagogik

Videreuddannelse for dig, der vil arbejde med udvikling af special- og socialpædagogisk praksis

dpu.au.dk/master

DPU AARHUS UNIVERSITET

Forskellige opsamlingssteder
Oplev en guidet bustur i Knuthenborg SafariPark. Efter frokost kører vi til Maribo Domkirke, hvor der er mulighed for at gå en tur i området omkring kirken. Læs mere og tilmeld dig senest 29. april på sl.dk/midsjælland

STORKØBENHAVN

Besøg i Synagogen i Krystalgade
Mandag 15. april kl. 11.15
Krystalgade 12, København K
På en guidet rundvisning vil vi opleve den smukke bygning indefra og få svar på, hvem der bruger den og hvornår. Efter besøget i Synagogen er der frokost på restaurant Jacobsen. Læs mere og tilmeld dig senest 3. april på storkoebenhavn.sl.dk under seniorudvalget.

Tur til Thorsvang – Danmarks Samlermuseum
Torsdag 23. maj kl. 9
Mødested: Valby Station
Turen går til Stege, hvor der ligger et unikt museum, der bringer os på en nostalgisk rejse igennem tiden. Der er genskabt en lang række miljøer, der viser verden af i går, og der er mulighed for at gøre indkøb. Læs mere og tilmeld dig senest 13. maj på storkoebenhavn.sl.dk under seniorudvalget eller på 2964 3198.

SYDJYLLAND

Temadag for ledere
Fredag 19. april kl. 09-14
HUSET, Hindsgavl Alle' 2, Middelfart
Forbundsnæstformand Verne Pedersen indleder dagen med seneste nyt på lederområdet – og kultursociolog Emilia van Hauen holder foredraget 'De unge viser vejen til fremtiden: Led, tiltræk, fasthold og forstå dem & fremtidens arbejdsmarked'. Læs mere og tilmeld dig senest 11. april på sl.dk/syddjylland

ØSTJYLLAND

Unge trivsel
Onsdag 24. april kl. 16-17.30
Værket Randers, Sven Dalsgaards Plads 1, Randers
Oplæg med ungdomsforsker Søren Østergaard, hvor han bl.a. sætter fokus på at identificere de faktorer, der har betydning for, at danske unges trivsel er truet. Du kan deltage fysisk – eller lytte med online. Læs mere og tilmeld dig senest 10. april på sl.dk/østjylland

SOCIALPÆDAGOGERNES ÅRSTRÆF

FOR PENSIONISTER OG EFTERLØNNERE

PROGRAM / 19.-21. AUGUST 2024 PÅ HELNAN MARSELIS HOTEL I AARHUS

MANDAG 19. AUGUST

TIRSDAG 20. AUGUST

ONSDAG 21. AUGUST

14:00

Udlevering af nøgle i reception og indskrivning hos Lone Kromann

14:30

Kaffe og kage

15:00

Velkomst v. Marie Sonne og kredsformand Gert Landergren Due

15:30

Oplæg fra Faglige seniorer

16:00

Oplæg med Casper Dalhoff

17:00

Egen tid

18:30

Middag og underholdning

Fra 07:30

Morgenmad

09:30

Bus til Besættelsesmuseet adgang fra kl. 10

11:30

Afgang til Den Gamle By

12:00

Frokost og kaffe, fri leg

15:45

Retur til Helnan Marselis Hotel, egen tid

18:30

Festmiddag og underholdning

Fra 07:30

Morgenmad

09:00

Morgensang v. Marie Sonne, Benny Andersen byder velkommen

09.15

Socialpædagogerne i den kommende tid v. Benny Andersen

10:00

Oplægsholder

11:30

Afslutning ved Marie Sonne og Lone Kromann

12:00

To-go poser

12:30

Busafgang til stationen

SOCIALPÆDAGOGERNE

Tilmelding senest 31. maj: sl.dk/pensionistræf2024 eller tlf.: 72486000 og tast 5
Pris kr. 2350 for deltagelse

Det kan skrives langt, snørklet og kompliceret. Eller helt PlusKort: Få gode rabatter!

Gå ind på PlusKort.dk eller i appen og gå på opdagelse i alle dine rabatter og fordele.

SOCIALPÆDAGOGERNE

PlusKort.

Mit medlemskort

Jens Jensen
Medlemsnummer
1234567891

SOCIALPÆDAGOGERNE

PlusKort

Scan QR-koden og få dit PlusKort og alle rabatterne på mobilen med det samme.

Android app on Google play

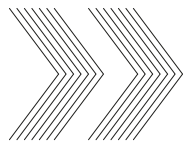
Available on the iPhone App Store

40

2024 MARTS #2 /// Socialpædagogen

Socialpædagogen /// 2024 MARTS #2

41

Jeg er 100 pct. socialpædagog med 9 pct. syn

TEKST SIGNE JACOBSEN /// FOTO NILS LUND PEDERSEN

Hvorfor måtte du skifte kurs i dit arbejdsliv?

Jeg har en synsnedsættelse, der gør, at mit syn gradvist er blevet værre med årene. Nu har jeg 9 pct. syn tilbage. Jeg arbejdede fuldtid på et botilbud. Men jobbet krævede, at jeg havde kørekort – og det mistede jeg, da mit syn var på 50 pct. Derfor måtte jeg stoppe. Selvom jeg altid har vidst, at jeg ville have et voldsomt nedsat syn, og at jeg derfor ikke kunne køre bil længere, så følte jeg, at jeg mistede hele mit rodfæste. Jeg gik fra at arbejde 37 timer til at være arbejdsløs. Jeg syntes ikke, jeg kunne få den nødvendige hjælp hos kommunen, så i første omgang begyndte jeg bare at søge job. Jeg fik et job på botilbuddet Solskrænten, men da de lukkede, var det tilbage til start.

Hvordan kom du videre?

Jeg blev tilbudt et kursus hos IBOS (Instituttet for Blinde og Svagsynede, red.). Det er et gratis intensivt rådgivnings- og udredningsforløb, hvor mennesker, der som jeg har nedsat syn, kan få hjælp til at bevare et arbejde. Jeg deltog for at få vurderet min arbejdsevne og få inspiration til, hvordan jeg kunne få et arbejdsliv til at hænge sammen. Min arbejdsevne er vurderet til 65 pct. pga. mit nedsatte syn. Men det påvirker mig ikke kun, når jeg er på arbejde. Det tager også længere tid at lave mad, gøre rent og tage mig af min familie.

Hvad gjorde kurset for dig?

Jeg udviklede mig personligt på det kursus og var så heldig, at en af dem på IBOS havde skaffet en

Anne-Mette Christensen
53 år

2020
Green Care Sødinge

2008
Botilbud Skrænten

2004
Botilbud Kingstrup

2003
Bosted Munkehaven

2003
Uddannet
socialpædagog

særbevilling, hvor de måtte følge nogen til dørs efter forløbet. Han ringede ofte og var dygtig til at læse mig. Han sagde fx til mig: 'Du skal smile, når du går på arbejde, og du skal også smile, når du går hjem. Du skal have et liv ved siden af.' Det havde jeg ikke haft i mange år. Når jeg kom hjem fra arbejde, sov jeg – og på min fridag sov jeg, fordi jeg bare var brændt helt ud. På kurset blev jeg endnu en gang bekræftet i, at det jo er socialpædagog, jeg skal være. Det er det, jeg brænder for. Nu skal det bare være som fleksjobber i stedet for at arbejde fuld tid.

Hvad er det bedste, der er sket?

Det bedste er, at det er endt ud i et job hos Green Care, et beskæftigelsestilbud for mennesker med udviklingshandicap. Jeg har et 20 timers fleksjob som socialpædagog på udeholdet. Og jeg er rigtig glad for mit job. Jeg kan ikke arbejde med store maskiner, som græsslåmaskiner, brændekløver og rundsave, som vi har meget af. Men jeg er god til de praktiske ting som fx at gøre rent, rydde op og at have mange bolde i luften i planlægningen. Jeg kan også være sammen med vores borgere og snakke med dem, hvilket er noget, de virkelig har brug for.

Hvad er dit råd til andre i en lignende situation?

Få en uvildig bisidder, som har styr på det lovmæssige. Det er umuligt at finde ud af selv. Min bisidder var en socialrådgiver fra Dansk Blindesamfund og nogle gange en fra Socialpædagogerne. Det var en stor hjælp og absolut det værd. De har styr på lovgivningen og paragrafferne. ×

Socialpædagog på fuldtid

Ansæt i fleksjob pga. nedsat syn

Da Anne-Mette Christensen mistede det meste af sit syn, måtte hun tage sin arbejdsevne op til revision. I dag er hun ansat i et fleksjob på 20 timer.

Job- og
karriererådgivningen
tilbyder gode råd og
sparring til dig, der overvejer
at skifte spor.
Ring mandag kl. 14 til 17 på
7248 6060
eller bestil tid til
en samtale på
7248 6000

FOTO: KASPER LØFTGAARD

Som socialpædagog på Boligerne ved Grønningen bruger **Peter Rűsz Voigt** strukturplaner til at sikre, at alle gør tingene på samme måde. Det giver borgerne tryghed og trivsel.

Mit faglige fokus

STRUKTURPLANER GIVER RO TIL UDVIKLING

Hvad er dit faglige fokus?

I strukturplanen for Nadya, som jeg er kontaktperson for, beskrives detaljeret, hvad der skal ske i hendes hverdag – og hvordan. Hvordan vi vækker hende, hvordan hun skal have børstet tænder og bades, hvordan transporten til dagtilbuddet foregår osv. Det gør, at alle møder Nadya på samme måde, hvor tingene foregår i samme rækkefølge og med samme handlinger.

Hvornår gjorde din faglighed en forskel?

Nadya har haft svært ved at falde til ro, når hun skulle sove. Jeg har derfor skabt nogle helt faste aftenrutiner: Efter Nadyas bad, bliver hun tilbudt én legeting, som hun kan putte med. Jeg putter hende tæt med kugledynen og sætter en stjernehimmel med farver på. Jeg svarer ikke, når Nadya søger opmærksomhed – men jeg sørger for at vise, at jeg er til stede, at jeg er tålmodig – og stille og roligt kan jeg så liste ud af rummet, når Nadya er faldet til ro.

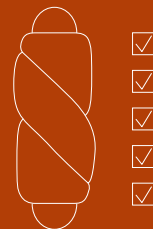
Hvorfor gjorde du, som du gjorde?

Faste rutiner har vist sig at være nøglen til Nadyas trivsel og udvikling. Når vi alle gør tingene på samme måde, så oplever vi, at Nadya udvikler sig, fordi hendes hjerne ikke hele tiden behøver at forholde sig til, hvad der nu skal ske. Med faste aftenrutiner har vi formået at skabe mere ro omkring Nadya.

Hørt!

Det bedste ved Hulegården er de mennesker, der bor her. Det er et sted, hvor man kan drømme. Et sted, hvor man kan møde venner. Et sted, hvor man kan udvikle sig. Hulegården er ikke nogen institution. Det er et hjem.

— **Troels**, pædagog på Hulegården, på Den Sociale Virksomheds FB-side

Eftertanke

I mit arbejde er et pølsehorn ikke bare et pølsehorn. Er der et ungt menneske, der ønsker at bage pølsehorn, er der flere steder, hvor vi kan arbejde med den unges selvstændighed. Først skal den unge finde en opskrift og udarbejde en indkøbsseddel. Så skal der handles, og på vejen kan vi træne trafiksikkerhed. I butikken træner vi, hvordan man begår sig i det offentlige rum, og hvordan man aflæser sociale koder. Og så er der hele det at bage pølsehornet. Og i alt det kommer den socialpædagogiske indsats i spil.

— **Stine Brok**, socialpædagog – på #socialpædagog